

Latvijas Valsts prezidents

Rīga

Nr. 40

2008. gada 07. februārī

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Gundaram Daudzem

Latvijas Republikas
Ministru prezidentam
Ivaram Godmanim

A. god. Saeimas priekšsēdētāja kungs!
A. god. Ministru prezidenta kungs!

2007.gada 20.decembrī Saeima pieņēma likumu "Grozījumi Notariāta likumā", kurus es Satversmē noteiktajā kārtībā izsludināju šā gada 9.janvārī.

Vēlos informēt, ka desmit dienu laikā, ko Latvijas Republikas Satversmes 71.pants man kā Valsts prezidentam ir paredzējis, lai es varētu prasīt likuma otrreizēju caurlūkošanu, nekādas sūdzības vai iebildumi netika saņemti.

Tikai šobrīd medijos ir parādījusies diskusija par augstāk minētā likuma "Grozījumi Notariāta likumā" 29.pantu, kas papildina Notariāta likuma 75.pantu ar ceturto daļu sekojošā redakcijā: „Taisot aktus un apliecinājumus, saskaņā ar kuriem zvērinātam notāram jāpārbauda personu identitāte, zvērināts notārs akta vai apliecinājuma izdarīšanas dienā pārbauda personas datus Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā un izdara par to atzīmi aktā vai apliecinājumā.”

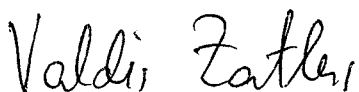
Taču ir jāatzīst, ka minētā tiesību norma šādā redakcijā tika ietverta jau Tieslietu ministrijas izstrādātajā likumprojektā, kas iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā pagājušā gada martā. Ne likumprojekta izskatīšanas gaitā valdībā, nedz arī Saeimā šie grozījumi nebija izraisījuši iebildumus.

Kā jau minēju, 2007.gada 20.decembra likums "Grozījumi Notariāta likumā" papildina Notariāta likuma 75.pantu ar ceturto daļu, nosakot, ka taisot aktus un apliecinājumus, saskaņā ar kuriem zvērinātam notāram jāpārbauda personu identitāte, zvērināts notārs akta vai apliecinājuma izdarīšanas dienā pārbauda personas datus Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā. Pati par sevi šāda nepieciešamība notāram pārbaudīt personu identitāti un tās apliecinājošo dokumentu īstumu ir objektīva un pamatota. Tā dod papildus iespēju atklāt gadījumus, kad darījumi noslēgti, izmantojot nederīgus un pat viltotus dokumentus, kā arī pilda zināmu preventīvas aizsardzības funkciju pret šādiem mēģinājumiem nākotnē.

Taču problēma rodas ar minētās tiesību normas piemērošanas individuālajām tiesiskajām sekām, jo zvērinātiem notāriem par valsts reģistru pakalpojumu (Iedzīvotāju reģistra un Nederīgo dokumentu reģistra informācijas) izmantošanu ir jāmaksā. Tas, savukārt, būtiski sadārdzina zvērinātu notāru pakalpojumu izmaksas, kā arī var ietekmēt pat iedzīvotāju pamattiesību realizēšanu vācot parakstus par tautas nobalsošanas ierosināšanu vai likumprojekta iesniegšanu.

Nemot vērā iepriekš norādīto un pamatojoties uz Satversmes 47.pantu, ierosinu rast atsevišķu tiesisko regulējumu attiecībā uz iedzīvotāju parakstu notariālu apliecināšanu, ja tas tiek veikts vācot parakstus par tautas nobalsošanas ierosināšanu vai likumprojekta iesniegšanu. Šāds tiesību regulējums iespējams, vai nu pārskatot minēto apmaksas kārtību par zvērinātu notāru izmantotajiem valsts reģistru pakalpojumiem, vai arī nosakot atsevišķu, no citiem gadījumiem atšķirīgu parakstu apliecinājumu izdarīšanas kārtību bez nepieciešamības papildus pārbaudīt personas datus apliecinājuma izdarīšanas dienā Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā.

Cieņā,

Valdis Zatlers